

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, [e-mail: arch@vas.bg](mailto:arch@vas.bg)

Изх. № 40

Дата 18.01.2023 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

**ОТ
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,**
представяван от председателя –
адв. д-р Ивайло Дерменджиев

Правно основание:

чл. 125 от Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 125 ЗСВ отправям предложение за допълване на тълкувателно дело №2/2022 по описа на Общото събрание на Гражданската колегия на ВКС, поради противоречива съдебна практика по приложението на чл. 23 от Семейния кодекс.

С разпореждане от 19.10.2022 на Председателя на ВКС е образувано Тълкувателно дело № 2/2022 по описа на Общото събрание на Гражданската колегия на ВКС по следния въпрос:

Когато недвижим имот, придобит по време на брака при действието на Семейния кодекс от 2009 г., е заплатен със средства от

влог на единия съпруг, за да се счита оборена презумпцията за съвместен принос, необходимо ли е да се доказва на какво основание са придобити паричните суми по този влог?

Считаме, че за да се отстранят противоречията в съдебната практика по широко разпространените спорове относно съдбата на придобитите по време на брак вещни права, чиято цена е заплатена със средства от парични влогове, следва да се даде отговор и на следния по-широко формулиран въпрос:

Допустима ли е трансформация на други имуществени права, лично притежание на единия съпруг, извън посочените в чл. 22 от Семейния кодекс?

По въпроса е налице противоречива съдебна практика. Вероятната причина за нея е несъвършената редакция на разпоредбата на чл. 23 СК, която не посочва по отношение на кои лични имуществени права е допустима трансформация (преобразуване). Цитираната разпоредба явно не държи сметка, че освен посочените в чл. 22 субективни права, лично притежание на всеки от съпрузите са и всички имуществени права, които нямат вещен характер (вземания, авторски права, права върху обекти на индустриална собственост, права върху дялове в търговски дружества, права върху ценни книги и т.н.).

В част от съдебната практика се приема, че трансформация на лично имущество е допустима по отношение на всякакви имуществени права, които са лично притежание (вкл. на парични влогове, набрани преди сключване на брака), а не само на посочените в чл. 22 СК. Това разрешение е възприето в Решение № 173 от 13.02.2019 г. по гр. д. № 3026/2017 г. на IV ГО; Решение № 225 от 10.03.2016 г. по гр. д. № 1958/2015 г. на I ГО; Решение № 86 от 14.07.2016 г. по гр. д. № 914/2016 г. на II ГО.; Решение № 168 от 30.11.2016 г. по гр. д. № 2411/2016 г. на II г. о.; Решение № 264 от 21.03.2017 г. по гр. д. № 2060/2016 г. на IV г. о.

В други съдебни решения се приема, че на трансформация подлежат само посочените в чл. 22 СК вещни права. Това виждане е застъпено от решаващия състав в Решение № 39 от 27.04.2021 г. по гр. д. № 2571/ 2020 г. на II ГО, както и в Определение № 60311 от 12.07.2021 г. по гр. д. № 1677/ 2021 г. на I ГО.

Според трета група решения на приложното поле на трансформацията следва да се разпростре и до други лични имуществени права, извън установените в чл. 22 СК, и по-конкретно до придобитите преди брака

имуществени права, които нямат вещен характер. В този смисъл е Решение № 126 от 31.01.2020 г. по гр. д. № 352 / 2019 г. на II ГО.

Давайки отговор на посочения въпрос, ВКС би уеднаквил съдебната практика по всички производни от него правни въпроси: дали е допустима трансформация на средства от предбрачни парични влогове; дали е допустима трансформация на лично имущество при придобиване чрез продажба на вещи права чрез спестявания на единия от съпрузите с произход получаваното от него трудово възнаграждение; у кого е доказателствената тежест за установяване на произхода на средствата, послужили за набиране на влог, със средства от който е заплатена цената на придобито по време на брака вещно право; допустима ли е трансформацията по отношение на парични средства, придобити по време на брак от търговската дейност на съпруг ЕТ и т.н.

Давайки задължително тълкуване по отношение на приложното поле на чл. 23 СК, ВКС би допринесъл и за установяване на ясно разграничение между приложното поле на иска по чл. 21, ал. 4 СК, с който се цели оборване на презумпцията за съвместен принос, и на иска по чл. 23 СК, с който се цели установяването на трансформация на лично имущество и при който въпроса за наличието или липсата на съвместен принос е ирелевантен.

Приложения:

Прилагам преписи от съдебните актове, цитирани в настоящето предложение:

1. Решение № 173 от 13.02.2019 г. по гр. д. № 3026/2017 г. на IV ГО;
2. Решение № 225 от 10.03.2016 г. по гр. д. № 1958/2015 г. на I ГО;
3. Решение № 86 от 14.07.2016 г. по гр. д. № 914/2016 г. на II ГО;
4. Решение № 168 от 30.11.2016 г. по гр. д. № 2411/2016 г. на II ГО;
5. Решение № 264 от 21.03.2017 г. по гр. д. № 2060/2016 г. на IV ГО;
6. Решение № 39 от 27.04.2021 г. по гр. д. № 2571/2020 г. на II ГО;
7. Определение № 60311 от 12.07.2021 г. по гр. д. № 1677/2021 г. на I ГО;
8. Решение № 126 от 31.01.2020 г. по гр. д. № 352/2019 г. на II ГО.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ: /п/

АДВ. Д-Р ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ